

Referat af medlemsmødet i RAV den 16.06.2016

Menuen stod på en af de gode danske nationalretter: flæskkesteg med tilbehør, da de ca. 35 deltagere til RAV's medlemsmøde satte sig til bords på Hovborg Kro.

Aftenens emne var:

Kan branchen i fremtiden overleve uden udenlandsk arbejdskraft?

Transportbranchen er – som visse andre brancher – igen ramt af mangel på kvalificeret arbejdskraft. Branchen er for nogle ledig ikke specielt tillokkende: lange, uforudsigelige arbejdstider, fravær fra hjemmet, streng lovregulering med stor risiko for bøder - og ingen særlig attraktiv timeløn.

Chaufførerne opnår kun en løn, der ca. matcher en gennemsnitlig timeløn i industrien ved at påtage sig fast overarbejde med tillæg. Det går til gengæld udover virksomhedens konkurrenceevne.

Beskæftigelse af udenlandsk arbejdskraft, der vil være tilfreds med en 37 timers arbejdsuge til overenskomstmæssig normallønstimesats, har hidtil haft en "odiøs" klang og har tendens til at rette anklager om social dumping mod vognmanden. Desuden er vi betænkelige ved sprogproblemer og forhåndsvurdering af arbejdstagerens kvalifikationer, da der er tale om en mobil arbejdsplads.

Iflg. en analyse fra 2015 udarbejdet af L & F oplever næsten hvert tredje landbrug, der søger medarbejdere, aldrig eller kun sjældent, at der er nok danske ansøgere med de ønskede faglige kompetencer, og fire ud af ti har ansat udlændinge, fordi de ikke kunne få kvalificerede danskere.

Hvordan har gartneri-, land- og skovbrugets arbejdsgivere klaret den udfordring og er "integrationen" lykkedes?

Det fortalte **direktør Jens Bjørn Poulsen fra GLS-A (Gartneri-, Land- og Skovbrugets arbejdsgivere)** i sit indlæg.

Derudover var der et indlæg om en **ny overenskomst på transportområdet**, som for nyligt er indgået mellem ITD-A og Krifa.

Indlæg ved Jens Bjørn Poulsen

GLS-A er stiftet i 1918, bestyrelse på 9 medlemmer.

1000 medlemsvirksomheder, 10 medarbejdere i Århus.

Medlemmerne beskæftiger i alt ca. 18.000 årsværk - man har en kollektiv overenskomst med 3F, som omfatter 10 forskellige underoverenskomster. Der er desuden overenskomst med HK.

Fødevareklyngen beskæftiger 172.000 mennesker - mange i "Udkants Danmark" - mere end hver 10. arbejdsplads. Hver medarbejder skaber en værdi

på kr. 1,8 mio. kr. Der er 30.000 bedrifter inden for landbruget, heraf beskæftiger 8.000 fremmed arbejdskraft, svarende til 24.000 medarbejdere.

Internationalisering præger landbruget - mange ser ud over landets grænser og etablerer sig i udlandet. Medarbejdertallet er nogenlunde konstant.

Før EU blev udvidet i 2004 klarede man sig med dansk arbejdskraft, med hjælp fra praktikanter ca. 2.000 ad gangen og sæsonarbejdere til bærplukning fra vesteuropæiske lande.

Effekten af fri bevægelighed for arbejdskraften

Efter 2009 er der fri bevægelighed for arbejdskraften inden for EU. Derefter begyndte man at ansætte udenlandsk arbejdskraft uden krav om overenskomst. Det gav bl.a. mulighed for at rekruttere sæsonarbejdere.

Den samlede stigning af udenlandsk arbejdskraft gør at der er ca. 110.000 øst arbejdere i Danmark - en stigning på 13 procent fra 2014 til 2015. I landbruget er der ca. 50 procent uden dansk baggrund. Følgeindustrien bruger ikke udenlandsk arbejdskraft - heller ikke chauffører, som gerne skal kunne kommunikere med kunderne.

Overenskomstdækning viser overordnet, at danskere og udlændinge er nogenlunde lige godt dækket ind. Men i landbruget er langt færre omfattet af overenskomst, hvilket betyder noget for løndannelsen.

Udlændinge scorer højere i arbejdskultur og tilfredshed med løn end danskere. Det kniber dog med selvstændigt initiativ - de vil helst have klar besked på hvad de skal lave. Behovet for ledelse er derfor mere udpræget.

Hvad siger fagbevægelsen?

LO siger ja til udenlandsk arbejdskraft, forudsat at løn og ansættelsesvilkår er på dansk niveau. Man er dermed bange for social dumping og dansk ledighed.

I de kollektive overenskomster er der indføjet bestemmelser for vikarer, underleverandører, kodeks for aftaler med udenlandske medarbejdere og kontrol af overenskomstens overholdelse. LO vil gerne have kædeansvar, hvilket man hidtil har udgået. I stedet er der på regeringsniveau taget initiativ til en fond, som skal udbetale løn til udenlandske medarbejdere som ikke har fået deres løn.

Mange er ukrainske praktikanter, som får opholdstilladelse i 12 mdr. og skal have mellem kr. 25.000 og 29.000 om måneden i løn.

Landbruget har svært med at klare sig med dansk omkostningsniveau.

Man har haft sager om underbetaling, men ser man ikke så tit længere, ej heller sager med for dyre boliger. 3F har fået medhold i at vikarbureauer skal anvende danske overenskomst. I stedet udliciteres arbejdet til udenlandske entreprenører, som ikke skal følge overenskomsterne. 3F er så tilbage til fagforening "classic" med krav om tiltrædelsesoverenskomst.

Overlever "Den danske model?"

Udfordring til den danske model kan være at arbejdsgiverne bliver tilskyndet til at stå udenfor aftalesystemet. Man påstår at 80 procent af lønmodtagere er overenskomstdækket og så længe rører politikkerne ikke ved danske model.